

80-річчя

члена-кореспондента НАН України

Г.С. КІТА

5 березня виповнилося 80 років відомому вченому в галузі математичних проблем механіки та механіки руйнування членові-кореспондентові НАН України Григорієві Семеновичу Кіту.

Г.С. Кіт народився 1930 р. у с. Миколаєві на Львівщині. Після закінчення в 1953 р. Львівського державного університету ім. І.Франка вступив до аспірантури. З 1956 р. працює в системі Національної академії наук України. У 1961 р. захистив кандидатську, а в 1980 р. — докторську дисертації. На формування наукового світогляду Григорія Семеновича великий вплив справили його вчителі — видатні вчені-механіки: академік АН Киргизії М.Я. Леонов та академік АН УРСР Я.С. Підстригач.

Г.С. Кіт розпочав трудову діяльність у 1956 році молодшим науковим співробітником Фізико-механічного інституту АН УРСР. Упродовж 1959–1972 рр. він учений секретар, старший науковий співробітник цього інституту. З 1973 р. по 1978 р. працював старшим науковим співробітником Львівського філіалу математичної фізики Інституту математики АН УРСР (з 1978 р. — Інститут прикладних проблем механіки і математики АН УРСР), заступником директора Інституту з наукової роботи (1978–1990 рр.). Протягом 1990–2002 рр. Г.С. Кіт очолював цю провідну академічну установу в Західному регіоні України в галузі математики, механіки та математичного моделювання. Керуючи Інститутом, Григорій Семенович продовжував традиції, започатковані його першим директором — академіком АН УРСР Я.С. Підстригачем, кваліфіковано і компетентно розв'язував важливі проблеми механіки і математики, активно

сприяв зміцненню наукового потенціалу Інституту та України загалом. З 1980 р. і до сьогодні Г.С. Кіт очолює відділ математичних методів механіки руйнування та контактних явищ Інституту прикладних проблем механіки і математики ім. Я.С. Підстригача НАН України, а з 2003 р. він радник дирекції цього інституту.

Отримані Г.С. Кітом та очолюваною ним науковою школою фундаментальні результати з математичного моделювання й дослідження напружено-деформованого стану тіл із тріщинами і тонкими включеннями, а також із математичних основ контактнопверхневих явищ у структурах із геометричними недосконаlostями границь, поверхневими неоднорідностями і міжфазними дефектами одержали широке визнання наукової спільноти як в Україні, так і за її межами.

Одне з важливих досягнень ученого — визначення математичних основ теорії теплопровідності й термопружності пружних середовищ із тріщинами та тонкостінними включеннями із застосуванням методів потенціалів і зведення відповідних граничних задач до інтегральних або інтегро-диференціальних рівнянь і розроблення методів розв'язання таких рівнянь. Це допомогло розробити оригінальний та ефективний метод дослідження термопружної поведінки тіл із просторовими тріщинами при динамічних навантаженнях, сформулювати і розв'язати відповідні тривимірні крайові задачі теорії тріщин.

Григорій Семенович започаткував новий напрям контактної механіки — дослідження термомеханічної поведінки кусково-однорідних структур, наділених геометричними

недосконалостями границь, поверхневими неоднорідностями і міжфазними дефектами; розв'язав низку нових контактних задач теорії пружності й термопружності для півпросторів із виїмками з урахуванням зміни ділянок міжконтактних зазорів при навантаженні.

Учений — автор понад 250 наукових праць, серед яких 4 монографії. Г.С. Кіт постійно опікується становленням наукових кадрів. Серед його учнів — 11 кандидатів і 6 докторів наук — відомих в Україні вчених у галузі механіки деформівного твердого тіла. Упродовж багатьох років він був головою спеціалізованої вченої ради із захисту докторських дисертацій при Інституті прикладних проблем механіки і математики ім. Я.С. Підстригача НАН України, професором кафедри математичного моделювання Львівського національного університету ім. І.Я. Франка.

Григорій Семенович проводить значну науково-організаційну та громадську роботу. Він був головою наукової секції математики і математичного моделювання Західного наукового центру НАН і МОН

України, а сьогодні є членом секції математики і механіки Комітету з державних премій України в галузі науки і техніки, Національного комітету з теоретичної і прикладної механіки, головою наукової комісії Українського товариства з механіки руйнування матеріалів. Значну увагу вчений приділяє науково-видавничій діяльності: він головний редактор журналу «Математичні методи та фізико-механічні поля» і збірника наукових праць «Прикладні проблеми механіки і математики», член редколегій журналу «Фізико-хімічна механіка матеріалів» і науково-технічного збірника «Теоретическая и прикладная механика».

Активна наукова та громадська діяльність Г.С. Кіта відзначена урядовими й академічними нагородами. Він лауреат премій ім. О.М. Динника та ім. М.О. Лаврентьєва НАН України.

Наукова громадськість, колеги та учні сердечно вітають Григорія Семеновича з ювілеєм, бажають йому нових творчих звершень, міцного здоров'я і довгих плідних років життя.

80-річчя члена-кореспондента НАН України В.В. СЛЬОЗОВА

9 березня виповнилося 80 років знаному вченому в галузі матеріалознавства членові-кореспондентові НАН України Віталієві Валентиновичу Сльозову.

В.В. Сльозов народився 1930 р. у м. Соколі Вологодської області (Росія). У 1954 році він із відзнакою закінчив фізико-механічний факультет Ленінградського політехнічного інституту. Після цього Віталій Валентинович розпочав свою наукову

діяльність в Українському фізико-технічному інституті (нині ННЦ ХФТІ). Він був науковим співробітником відділу теорії твердого тіла, яким керував І.М. Ліфшиць. Саме тут учений виконав дослідження, що принесли йому визнання як у нашій країні, так і далеко за її межами. Теорія коалесценції Ліфшиця-Сльозова стала важливим внеском у фізику твердого тіла і матеріалознавство. «Закон Ліфшиця-Сльозова»